

travelbook

Zanzibar

Mistrzowska **ERGO**
ochrona **HESTIA**
#

Autor przewodnika: Ewa Serwicka

Redaktor prowadzący: Agnieszka Krawczyk

Redakcja: Weronika Dulęba

Korekta: Katarzyna Ziola-Zemczak

Opracowanie kartograficzne: DAKA – Studio Graficzne

Źródło pochodzenia danych kartograficznych:

OSM (www.openstreetmap.org)

Redakcja techniczna i skład: Sabina Binek

Projekt okładki: Ewa Jarocka; materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock Images LLC.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autorka oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autorka oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bezan1>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzje.

Wydanie I

ISBN: 978-83-283-4012-1

Copyright © Helion, 2018

• Kup książkę	• Księgarnia internetowa
• Poleć książkę	• Lubię to!
• Oceń książkę	Nasza społeczność

Spis treści

ATRAKCJE ZANZIBARU	8
INFORMACJE PRAKTYCZNE	13
PRZED WYJAZDEM	14
Wybór czasu podróży	14
Źródła informacji	15
Formalności	16
DOJAZD	23
Podróż samolotem	23
Podróż statkiem	23
NA MIEJSCU	24
Transport publiczny	24
Wynajem samochodu i skutera	25
Wycieczki zorganizowane	26
Komunikacja pomiędzy wyspami	27
Noclegi	27
Wyżywienie	29
Pamiątki i zakupy	30
Aktywny wypoczynek	31
INFORMATOR A-Z	34
INFORMACJE KRAJOZNAWCZE	41
KRAJOZNAWCZE ABC	42
Położenie	42
Ukształtowanie powierzchni	43
Klimat	44
Przyroda	44
Flora	44
Fauna	45
POLITYKA I GOSPODARKA	49
Polityka	49
Gospodarka	49

SPOŁECZEŃSTWO	53
Język	54
Religia	55
KULTURA I SZTUKA	56
Sztuka wysoka	56
Sztuka ludowa	58
Święta i festiwale	59
KUCHNIA	61
UNGUJA	63
ZANZIBAR TOWN	64
Stone town	65
Historia	66
Warto zobaczyć	68
▶ Gdzie urodził się Freddie Mercury?	80
Ng'ambo	89
Historia	89
Warto zobaczyć	89
Wyspy	91
Warto zobaczyć	91
Okolice	96
Od Stone Town do Bububu	96
Od Bububu do Mangapwani	101
W głębi wyspy	103
▶ Gorzki zapach goździków	106

Na południe od Zanzibar Town – Mbweni	110
Wyspa Chumbe	110
PÓŁNOC ZANZIBARU	112
Nungwi	112
Okolice Nungwi	120
PÓŁNOCNY WSCHÓD ZANZIBARU	124
Od Matemwe do Kiwengwy	125
Od Kiwengwy do Chwaka	133
POŁUDNIOWY WSCHÓD ZANZIBARU	137
Od Michamvi do Jambiani	138
▶ Algi – zielone złoto Zanzibaru	142
Od Makunduchi do Kizimkazi	148
POŁUDNIOWY ZACHÓD ZANZIBARU	153
Menai Bay	153
Okolice lasu Jozani	158
 PEMBA I MAFIA	 161
PEMBA	163
Chake Chake i okolice	165
Południowa część Pemby	172
Północ Pemby	175
MAFIA	181
Wyspy dookoła Mafii	187
 INDEKS	 189

Atrakcje Zanzibaru

NAJPIĘKNIEJSZE PLAŻE ZANZIBARU

Nungwi

Fantastyczna, szeroka i piaszczysta plaża w północno-zachodniej części wyspy. Różnica między odpływem i przyływem jest tutaj mało widoczna, dlatego kąpieli w Oceanie Indyjskim można zażywać o każdej porze. Ze względu na bliskość wioski o tej samej nazwie sporo tu klimatycznych knajpek, gdzie można usiąść i napić się czegoś lub skosztować pysznych owoców morza.

Pingwe

Urokliwa, rzadko odwiedzana plaża, położona z dala od głównego szlaku turystycznego zachwyci szpalerem palm kokosowych, delikatnym piaskiem i wspaniałą, czystą, turkusową wodą. Cisza i spokój zachwycą każdego poszukiwacza rajskich plaż.

Paje

W czasie sezonu wietrznego skrzydła kite-surfistów unoszą się tu nad bładozłotym piaskiem niczym wielkie latawce. Miejsce tętni życiem nawet poza sezonem, sporo tu knajpek, gdzie można usiąść i delektować się wspaniałym widokiem na ocean z drinkiem w dłoni.

Jambiani

Długa, piaszczysta plaża zachwyci każdego miłośnika spacerów. W czasie odpływu można chodzić po odkrytym dnie morskim, obserwując zbieraczki alg pochylone nad swoimi plantacjami. Przyływ pozwala na wpatrywanie się w podskakujące na falach łodzie *ngalawa*.

Kup książkę

Poleć książkę

Matemwe

Biały, miękki jak mąka piasek, palmy kokosowe i domki kryte liśćmi palmowymi (*makuti*) dominują w krajobrazie plaży Matemwe. W czasie odpływu można przespacerować się daleko w głąb oceanu po jego odkrytym dnie, szukając muszli, rozgwiazd i krabów.

Stone Town

Być może trudno nazwać tę plażę rajsą, ale z pewnością to ciekawe miejsce. Wzdłuż koruszka Stone Town rozlokowane są eleganckie hotele, utrzymane w stylu afrykańskim, a obok – w cieniu palm kokosowych – bawi się miejscowa młodzież. Na wodzie unoszą się niewielkie drewniane motorówki, czekające na turystów wybierających się na Prison Island.

Vumawimbi

Najpiękniejsza plaża na Pembie, zachwyca białym, mięciutkim piaskiem, wzdłuż którego ciągnie się dziewiczy las. W cieniu drzew można dostrzec rybaków naprawiających swoje sieci i przygotowujących się do kolejnego wypłynięcia na połów na pokładach łodzi *ngalawa*.

Didimizi

Uroczą plażę w południowo-wschodniej części wyspy Mafia zachwyci miłośników rajszych krajobrazów. Cicha, odosobniona, pozwala na długie spacer, a jedynymi towarzyszami bywają tu niewielkie kraby, budujące domki w piasku.

Kup książkę

Poleć książkę

BY POZNAĆ LOKALNĄ KULTURĘ, MOŻESZ...

Nauczyć się zbierać alg

Uprawa alg morskich jest jednym z ważniejszych zajęć kobiet na Zanzibarze. Wizyta w Seaweed Center w Paje pozwoli poznać cały proces – od posadzenia krzaczka, aż po jego suszenie i przetwórstwo.

Zobaczyć, jak rzeźbi się drzwi zanzibarskie

Bogato zdobione, rzeźbione, drewniane drzwi są charakterystycznym elementem zanzibarskiej architektury. W miejscowości Kidimni przy drodze znajdują się warsztaty stolarskie. Warto odwiedzić jeden z nich, by zobaczyć, jak wygląda praca nad tymi małymi dziełami sztuki.

Dowiedzieć się, po co hoduje się motyle

Piękne, kolorowe owady zachwycają każdego. Od jakiegoś czasu na Zanzibarze hodowla motyli daje zatrudnienie mieszkańcom wioski, położonej nieopodal lasu Jozani. Warto zajrzeć do tamtejszego centrum edukacyjnego, by dowiedzieć się czegoś o tych wdzięcznych owadach.

Odwiedzić fabrykę olejków eterycznych

Goździki to nie tylko przyprawa, można z nich także uzyskać olejki eteryczne. Jak się je produkuje i do czego są wykorzystywane? Tego można się dowiedzieć na wyspie Pemba, odwiedzając fabrykę znajdującą się niedaleko Chake Chake.

Kup książkę

Poleć książkę

Pobuszować po plantacji przypraw

Zanzibar słynie z produkcji przypraw. Najbardziej znaną są goździki, ale uprawia się tu także wiele innych roślin, z których otrzymuje się między innymi cynamon, kardamon czy pieprz. Aby poznać je wszystkie, warto zajrzeć na jedną z licznych plantacji.

Poznać tajniki wyrobu łodzi *dhow*

Charakterystyczne drewniane łodzie można zobaczyć nie tylko na Zanzibarze, ale też na wybrzeżu Afryki Wschodniej. Dawniej dopływały nawet do Arabii czy Indii. Będąc

w Nungwi, koniecznie trzeba zwiedzić plażę, gdzie miejscowi szkutnicy do dzisiaj pracują przy budowie takich łodzi, przekazując sobie wiedzę z pokolenia na pokolenie.

Spróbować ugotować *pilau*

Aromatyczny ryż z przyprawami i mięsem to jedna z ulubionych potraw mieszkańców Zanzibaru. Warto nauczyć się gotować *pilau*. Kursy organizuje Mrembo Spa w Stone Town, ale warto też popytać w hotelu, gdzie się nocuje. Te mniejsze, rodzinne, na pewno pomogą w organizacji krótkiego szkolenia.

Kup książkę

Poleć książkę

MIŁOŚNICY PRZYRODY I DZIKICH ZWIERZĄT MUSZĄ ODWIEDZIĆ:

Menai Bay

Zobaczenie grupy delfinów skaczących dookoła łodzi samo w sobie jest już dużym przeżyciem. Szczęśliwcy będą też mieli możliwość popływania z delfinami, jeśli te zdecydują się do nich zbliżyć. Ważne, by robić to odpowiedzialnie.

Mafie

W kanale oddzielającym wyspę Mafia od stałego lądu, pomiędzy październikiem i lutym, pojawiają się największe rekiny świata – rekiny wielorybie. Te łagodne, dostojne i piękne zwierzęta można obserwować z łodzi, a także można popływać w niewielkiej odległości od nich.

Park Narodowy Jozani Chwaka Bay

Jedyny park narodowy Zanzibaru słynie z żyjącej tutaj populacji gerezzy trójbarwnej. Ta sympatyczna, nieduża małpka daje się obserwować rano i popołudniem. Małpie figle najlepiej podglądać z pewnej odległości.

Rezerwat Lasu Ngezi

Dziewiczy, tropikalny las na wyspie Pemba, zamieszkiwany przez kolonię rudawki pemańskiej – rodzaj nietoperza, który ze względu na swoje rozmiary zwany jest latającym lisem. W dzień rudawki zwisają z gałęzi drzew. Budzą się wieczorem i latają nad lasem w poszukiwaniu pożywienia.

Prison Island

Choć nie pochodzą z Zanzibaru, a z Seszeli, żółwie olbrzymie żyjące na wyspie Changuu, zwanej także Prison Island, są niezwykle ciekawymi gadami. To największe żółwie lądowe na świecie, a najstarszy tutejszy osobnik ma niemalże 200 lat.

Wyspa Chumbe

Piękna wysepka położona na południe od Stone Town, zamieszkała jest między innymi przez kraby kokosowe, będące największymi stawonogami świata. Są one aktywne głównie w nocy, więc by zapewnić sobie największą szansę ich zobaczenia, trzeba zdecydować się na nocleg w tym miejscu.

Kup książkę

Poleć książkę

Przed wyjazdem

WYBÓR CZASU PODRÓŻY

Na Zanzibarze pory suche przeplatają się z porami deszczowymi – ich rytm wyznacza sezony turystyczne. Najpopularniejsze miesiące to grudzień, styczeń i luty – trwa wówczas gorąca pora sucha, dni z opadami należą do wyjątków, a temperatury osiągają nawet ponad 30–35 stopni Celsjusza. To ulubiony okres wczasowiczów, którzy chętnie wypoczywają na plaży czy przy hotelowym basenie. Druga pora sucha trwa w lipcu i sierpniu – temperatury, choć nadal wysokie – są jednak łagodniejsze, częściej mogą występować krótkotrwałe, aczkolwiek intensywne opady. Jest to doskonały okres dla osób, które lubią zwiedzać – taka pogoda nie jest zbyt

męcząca. Ze względu na sprzyjające wiatry lipiec i sierpień to również ulubiona pora kitesurferów na Zanzibarze. Innymi miesiącami sprzyjającym kitesurferom są styczeń i luty.

Pory deszczowe na Zanzibarze są dwie. Dłuższa z nich rozpoczyna się pod koniec marca i trwa mniej więcej do początku czerwca. Zdarzają się wówczas dni, kiedy przez cały czas niebo zasnuwają ciężkie, szare chmury, z których siąpi chłodny deszcz, a temperatura wieczorami i w nocy spada nawet poniżej 20 stopni Celsjusza. Jest to najmniej popularny okres wyjazdów na Zanzibar, turystów jest niewielu. Z tego względu w maju niektóre hotele zostają zamknięte. Druga pora deszczowa

[Kup książkę](#)[Poleć książkę](#)

Krajoznawcze ABC

POŁOŻENIE

Autonomiczny region Zanzibaru, część składowa państwa Tanzania, leży na archipelagu wysp, zwanym również Zanzibarem, który składa się z dwóch dużych wysp: Unguja i Pemba oraz kilku mniejszych wysepek. Wyspa Mafia, należąca geograficznie do archipelagu, nie podlega władzy autonomii, lecz uznawana jest politycznie za część składową regionu Pwani Tanganika. Powierzchnia Zanzibaru to łącznie 2643 km². Archipelag znajduje się na Oceanie Indyjskim, u wschodnich wybrzeży kontynentu afrykańskiego, leży około 6 stopni na południe od równika. Od Tanganiki, kontynentalnej części Tanzanii, oddziela go Kanał Zanzibarski o szerokości 36,5 km w najwęższym miejscu. Największa wyspa archipelagu, Unguja, ma około 85 km długości i 39 km szerokości, zajmuje powierzchnię 1464 km². Mniejsza, położona nieco ponad 50 km w kierunku północnym,

Pemba ma około 67 km długości i 23 km szerokości, oraz 985 km² powierzchni. Pembę od stałego lądu oddziela dalsza część kanału, który ma w tej okolicy szerokość 56 km. Mafia, o długości 49 km i szerokości 17 km, leży mniej więcej 160 km na południe od wyspy Unguja, na wysokości delty rzeki Rufiji na stałym lądzie, od którego wyspę oddziela kanał Mafia.

Centrum Zanzibaru mieści się na wyspie Unguja. To właśnie tutaj infrastruktura turystyczna jest najlepiej rozwinięta i przyciąga większość turystów. Na północ od niej znajduje się nieco mniejsza i bardziej dziewicza Pemba, powoli odkrywana przez podróżników, z kolei na południe leży wyspa Mafia. Wokół trzech głównych wysp rozsiane są mniejsze, nie zawsze zamieszkane wysepki.

Miłośnicy zabytków i historii najciekawsze atrakcje znajdują na wyspie Unguja, szczególnie we wpisanym na listę światowego dziedzictwa UNESCO zabytkowym mieście

Kup książkę

Poleć książkę

Stone Town, ale mogą także pojeździć po wyspie w poszukiwaniu ruin pałaców sułtańskich czy domów z czasów sprzed panowania omańskiego. Nieliczne ruiny znajdują się także na Pembie i Mafii.

Amatorzy wypoczynku na plaży i pływania w oceanie docenią kilometrowej długości pasy białego, miękkiego piasku bądź niewielkie urokliwe zatoczki, jakie można znaleźć na wszystkich wyspach Zanzibaru. Niektóre z nich rozciągają się bezpośrednio przy wioskach rybackich, inne obfitują w strzeliste palmy kokosowe, a jeszcze inne otoczone są dziewiczym lasem tropikalnym.

Zanzibar zachwyca także wspaniałą przyrodą. Można tu zobaczyć pozostałości pierwotnych lasów, zamieszkałych przez egzotyczne zwierzęta, na przykład gerezy trójbardwe albo rudawki pemańskie, podmokłe lasy namorzynowe czy zarośla porastające koralową glebę. Nie mniej interesujący jest świat podwodny Zanzibaru – z zachwycającymi koralowcami, licznymi barwnymi rybami, żółwiami morskimi czy nawet rekinami.

Nie zawiodą się także miłośnicy aktywnego wypoczynku. Dla osób nie lubiących ciągłego leniuchowania Zanzibar stanowi nie lada gratkę. Dobre warunki pogodowe przyciągają licznych kitesurferów, świat podwodny wabi nurków i osoby uprawiające snorkeling, a ci, którzy lubią jeździć na rowerze, będą zachwyceni możliwością podglądania życia codziennego mieszkańców w czasie wycieczek na dwóch kółkach.

UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI

Zarówno wyspa Unguja, jak i Pemba są niewielkimi skrawkami płaskiego lądu, zbudowanego z koralowca. Przez środek wyspy Unguja, w osi z północy na południe, przebiega niewielkie wzniesienie, a najwyżej położony punkt na wyspie sięga 120 m nad poziomem morza. Dookoła wyspy w wielu miejscach znajdują się szerokie, piaszczyste plaże, natomiast niedaleko wybrzeża, pod wodą znaleźć można dobrze rozwinięte rafa koralowe. Unguję otaczają mniejsze wysepki, z których dwie (Tumbatu i Uzi) są zamieszkane. Pozostałe wysepki to m.in. Bawe, Chapwani, Changuu, Chumbe, Kizingo, Kwale, Latham, Mautani, Miwi, Mnemba, Mwana wa Mwana, Nianembe, Popo, Pungume i Ukanga.

Pemba jest nieco bardziej zróżnicowana niż Unguja. Jej powierzchnia jest lekko połaćkowana – najwyżej położony punkt leży 95 m nad poziomem morza. Rafa otaczająca Pembę nie są tak rozwinięte jak te wokół Unguji. Pemba również otoczona jest przez mniejsze wysepki. Uvinje, Fundo, Kokota, Kojani, Shamiani, Panza, Makoongwe są wyspami zamieszkanymi, natomiast Misali, Vikunguni, Kashani, Funzi, Pembe, Njao, wyspy Kisiwa, Kuji, Jombe, Panani, Sumtama,

Kup książkę

Poleć książkę

Zanzibar Town

Serce Zanzibaru bije w jego stolicy, Zanzibar Town, położonej w zachodniej części wyspy Unguja. To tutaj docierają niemalże wszyscy przybysze pragnący odwiedzić archipelag lub tylko jedną z jego wysp, gdyż to właśnie Zanzibar Town może poszczycić się zarówno międzynarodowym lotniskiem, jak i terminalem promowym. Jest ono największym miastem archipelagu, a także trzecim co do wielkości miastem Tanzanii, zamieszkuje je ponad 200 000 mieszkańców.

Zanzibar Town dzieli się na dwie części – stare miasto, czyli wpisane na listę

światowego dziedzictwa UNESCO Stone Town, oraz Ng'ambo (w tłumaczeniu dosłownym „Druga Strona”), czyli tzw. Nowe Miasto, w którym znajduje się nie tylko wiele domów mieszkalnych, ale także blokowisk, biurowców, sklepów i warsztatów oraz slumsy. W przeszłości Stone Town zamieszkiwała zamożniejsza, arabska, hinduska i europejska elita, podczas gdy miejscowy lud Suahili, a także przybysze z kontynentalnej części Czarnej Łądy, w tym potomkowie niewolników, osiedlali się w Ng'ambo. Początkowo obie części oddzielał od

siebie strumień, po którego zasypianiu powstała biorąca od niego nazwę ulica Creek (Creek Road), obecnie oficjalnie nazwana ulicą Benjamina Mkapy, jednakże przez miejscowych ciągle określana starą nazwą.

STONE TOWN

Starówka Zanzibar Town leży na trójkątnym skrawku lądu, od dwóch stron ograniczonym wybrzeżem, a z trzeciej – dawną Creek Road. To labirynt wąskich, krętych uliczek, prowadzących pomiędzy starymi, czasem wylącymi się, zbudowanymi z koralowca domami, niewielkimi sklepikami, których oferta niemalże wylewa się na

chodnik, zabytkami przeplatany zrujnowanymi kamienicami, kończący się na niewielkiej plaży.

W Stone Town można obserwować, jak toczy się codzienne życie od świtu do zmierzchu. Miłośnicy zwiedzania i poznawania historii zachwycą się ciekawymi zabytkami rozsianymi po mieście, a amatorzy zakupów będą mogli się wyszaleć w sklepach, na uliczkach handlowych i na targu. Stone Town zaprasza także na kulinarne uczyty, z których mogą skorzystać wszyscy lubiący próbować miejscowych, aromatycznych potraw. Warto też zajrzeć na plażę, gdzie wypoczywają nie tylko turyści, ale i miejscowi, a siedząc w cieniu palmy, można obserwować rybaków wypływających

Kup książkę

Poleć książkę

sunnicki **meczet Malindi** **Malindi Mosque** lub **Mnara Mosque**, ulica Jamatini, zamknięty dla zwiedzających. Wyróżnia go charakterystyczny, stożkowy minaret, jeden z trzech tego typu minaretów w Afryce Wschodniej – dwa pozostałe znajdują się w Kenii. Ponadto jest on umieszczony na kwadratowej platformie, co jest niezwykle cechą tego typu architektury.

Bardzo ważnym zabytkiem Stone Town, którego nie może zabraknąć na trasie zwiedzania, jest dawny **★Targ Niewolników** **Old Slave Market**, New Mkunazini Road, czynne: pn.–pt. 8:00–18:00, nd. 12:00–18:00, wstęp 5 USD od osoby, obejmuje także zwiedzanie katedry anglikańskiej. Z dawnego targu nie zostało wiele, gdyż w miejscu, gdzie funkcjonował, Brytyjczycy wybudowali kościół. Jednakże pod sąsiadującym z nim hotelem – St. Monica's Hostel **zaraz za kasami, po prawej stronie**, można zobaczyć dwie z funkcjonujących tu dawniej 15 podziemnych cel, w których przetrzymywano niewolników przed sprzedażą. Przed wejściem do nich można obejrzeć niewielką, aczkolwiek poruszającą wystawę poświęconą niewolnictwu w Afryce Wschodniej w latach 1800–1909. Same cele to dwa podziemne pomieszczenia o niskim sklepieniu, w których brak światła i świeżego powietrza, nawet kiedy są puste, co uświadamia, w jak strasznych warunkach przebywali tu ludzie, nierzadko zapakowani po nawet 70 osób w jednej piwnicy.

Na terenie dawnego Targu Niewolników, na tyłach katedry anglikańskiej, uwagę zwraca sugestywny **pomnik Niewolnictwa** **wstęp w ramach biletu na Targ Niewolników**. Zielony, bujny trawnik otacza niewielkie, wybetonowane zagłębienie

w ziemi. W jego wnętrzu dostrzec można pięć betonowych postaci: dwie kobiety i trzech mężczyzn. Czwórka z nich dźwiga na szyi oryginalne, ciężkie, żelazne łańcuchy połączone w jeden ciąg. Piąty przygląda się, stojąc nieco z boku z opuszczoną głową. Twarze nie wyrażają żadnych uczuć ani emocji. Pomnik wykonała w 1998 r. szwedzka artystka Clara Sörnäs.

Sama **★katedra anglikańska** **Anglican Cathedral**, New Mkunazini Road, czynne: pn.–pt. 8:00–18:00, nd. 12:00–18:00, wstęp 5 USD od osoby obejmuje także Targ Niewolników, nabożeństwa w nd. 6:30 – w suahili, 8:00 – po angielsku to niezwykle interesujący zabytek.

Kup książkę

Poleć książkę

Kościół powstał w latach 70. XIX w. siłami misjonarzy z Universities' Mission to Central Africa (UMCA) w miejscu, gdzie wcześniej działał targ niewolników. Mówi się, że ołtarz znajduje się dokładnie tam, gdzie stało drzewo lub pręgierz, do którego przywiązywano biczowanych niewolników. Upamiętnia to koło z białego marmuru otoczone czerwonym kamieniem, symbolizującym ludzką krew. Misionarze przybyli na Zanzibar na wezwanie Davida Livingstone'a, by popierać walkę z niewolnictwem. Budowę katedry aktywnie wspierał biskup Zanzibaru Edward Steere. Pierwsza msza święta, w nieukończonym jeszcze

budynku, odbyła się w Boże Narodzenie 1877 r. Legenda mówi, że sułtan Barghasz poprosił Steere'a, by wieża katedry nie przewyższała konstruowanego w tym samym czasie Domu Cudów, a kiedy biskup przystał na tę prośbę, sułtan podarował mu zegar, który wbudowano w wieżę kościoła.

Wnętrze świątyni nie jest przesadnie zdobione, ale uwagę zwracają odwrócone do góry nogami marmurowe kolumny. Według lokalnych przewodników zostały one tak postawione przez miejscowych robotników, którzy nie wiedzieli, gdzie znajduje się góra, a gdzie dół. Kiedy błąd zauważył biskup Steere,

▼ Targ Niewolników – pomnik Niewolnictwa i katedra anglikańska

Kup książkę

Poleć książkę

Gdzie urodził się Freddie Mercury?

Wiele osób nie zdaje sobie sprawy z tego, że Freddie Mercury, charyzmatyczny lider grupy Queen, obdarzony fantastycznym głosem wokalista, przyszedł na świat 5 września 1946 r. właśnie na Zanzibarze, w Stone Town, jako Farrokh Bulsara. Dzisiaj mieszkańcy Stone Town coraz chętniej wykorzystują ten fakt, próbując zainteresować nim turystów przybywających na Zanzibar.

Rodzice Farrokha Bulsara byli Parsami, wyznawcami zaratusztrianizmu. Przyjechali na Zanzibar z Indii za pracę. W tamtych czasach Sułtanat Zanzibaru znajdował się pod brytyjskim protektorem. Bomi Bulsara, ojciec muzyka, otrzymał posadę urzędnika w Brytyjskim Urzędzie Kolonialnym. Rodzina Bulsara zamieszkała w Stone Town, jednakże kilkakrotnie się przeprowadzała. Nikt oczywiście nie zapisywał, gdzie mieszkowała rodzina zwykłego kolonialnego urzędnika, tym bardziej że większość budynków w Stone Town po prostu nie ma standardowych adresów. Pierwsze dziecko Bomiego i Jer Bulsarów urodziło się natomiast w szpitalu rządowym Mnazi Mmoja, a nie w ich mieszkaniu.

Przy ulicy Kenyatty w Stone Town znajduje się budynek, który pretenduje do miana oficjalnego miejsca zamieszkania małego Freddiego Mercury'ego. To pomalowany na bladżółty kolor dom z przybrudzoną od kurzu fasadą. Po obu stronach pięknie zdobionych, charakterystycznych drzwi wiszą drewniane gablotki ze zdjęciami,

▼ Dom Freddiego Mercury'ego

▲ Bar Freddie Mercury'ego

a tabliczka nad wejściem głosi: „Mercury's House” – Dom Mercury'ego. Jednak poza oficjalnym Domem Mercury'ego miejscowi przewodnicy wskazują jeszcze kilka innych kamienic, w których podobno wychowywał się muzyk.

Wiadomo, że Farrokh mieszkał w Stone Town jedynie przez pierwsze osiem lat swojego życia. Później rodzina wysłała go do Indii, gdzie poszedł do szkoły. W tym okresie zaczęto nazywać go Freddie. Młodzieniec zaczął też ujawniać talenty muzyczne. W 1963 r. wrócił na Zanzibar i zamieszkał na krótko z rodziną. Niestety, wkrótce po uzyskaniu niepodległości w 1964 r. na Zanzibarze wybuchła rewolucja, w której z rąk miejscowych zginęło wielu Arabów i Hindusów, dotychczas uprzywilejowanych mieszkańców wyspy. Bulsarowie – w obawie o swoje bezpieczeństwo – uciekli z Zanzibaru do Anglii.

Nie wiadomo dokładnie, jakie były późniejsze związki Freddiego z Zanzibarem. Informacje są zupełnie sprzeczne – od przekonania, że po wyjeździe muzyk nigdy na Zanzibar nie wrócił i wręcz ukrywał swoje egzotyczne pochodzenie, aż po stwierdzenie, że Freddie chętnie odwiedzał dawnych przyjaciół w Stone Town i zatrzymywał się w apartamencie w Domu Mercury'ego. To drugie pochodzi od hotelarza zarządzającego owym mieszkaniem, które dzisiaj dostępne jest do wynajęcia na wakacje.

Freddie Mercury, liberalny rockman, narkoman i gej nie pasuje jednak do konserwatywnego Zanzibaru, gdzie do początku XXI w. stosunki homoseksualne mężczyzn karane były śmiercią. Prawo złagodzone w 2004 r., dzisiaj aktywnym gejom grozi „jedynie” dożywocie w więzieniu (co ciekawe, stosunki lesbijskie zagrożone są karą do 5 lat pozbawienia wolności). Ponieważ jednak na sławnych osobach można zarobić trochę grosza, konserwatywni Zanzibarczyści w tym przypadku przysmykają oko na to, co u zwykłego mieszkańca wyspy by nie przeszło.

Przy Mizingani Road znajduje się bar Mercury's – często grana jest tu muzyka rockowa, taki też jest wystrój baru. W środku znajdują się zdjęcia sławnego artysty. Poza wystrojem bar jednak nie ma nic wspólnego ani z osobą, ani z muzyką Freddiego Mercury'ego.

David Livingstone

Jeden z najśłynniejszych podróżników i odkrywców, David Livingstone, wiele swoich wypraw po Afryce planował i rozpoczynał właśnie na Zanzibarze. Urodził się w 1813 r. w niezamożnej rodzinie, w Wielkiej Brytanii. Udało mu się jednak ukończyć studia medyczne i teologiczne, a następnie zapisał się do Londyńskiego Towarzystwa Misyjnego. W 1841 r. udał się na swoją pierwszą misję do Botswany. Odkrył i nazwał Wodospad Wiktorii, usiłował także odnaleźć źródła Nilu. Był ogromnym przeciwnikiem niewolnictwa

i aktywnie wspierał walkę o jego delegalizację. Kiedy w 1870 r. został uznany za zaginionego, podczas jednej ze swoich ekspedycji, na pomoc wyruszył Henry Stanley, który odnalazł podróżnika rok później nad jeziorem Tanganika. Słynne są słowa, którymi – jak przystało na brytyjskiego dżentelmena, bez rozentuzjasmowania – Stanley zwrócił się do Livingstone’a: „Doktor Livingstone, jak sądzę?”. Odkrywcą zmarł 1 maja 1873 r. w Zambii, gdzie zostało pochowane jego serce, a ciało – w opactwie westminsterskim.

ruiny. Część bloków odnowiono w 2010 r., jednakże renowacja w wielu przypadkach ograniczała się tylko do pomalowania fasad.

Osoby podróżujące z dziećmi mogą być zainteresowane odwiedzinami

w **Lunaparku Kariakoo** 📍 **ulica Feliksa Moumie, nieopodal ronda przy Karume Road, czynne: pt.–nd. od 16:00 do wieczora**, prowadzonym przez miejscową straż pożarną. Lunapark został odnowiony w 2015 r. Znajduje się tu kilka

karuzeli, rollercoasterów, a także stoiska z jedzeniem i piciem. To popularne miejsce rodzinnych, weekendowych wycieczek wśród mieszkańców Zanzibar Town.

Stadion Amaan ⓘ **Amaan Stadium** lub **Amani Stadium**, przedłużenie **Karume Road** jest stadionem narodowym reprezentacji Zanzibaru w piłkę nożną. Wybudowany został przy wsparciu rządu chińskiego w 1970 r., a następnie przebudowany i wyremontowany, także z pomocą Chin, w 2010 r. Mieści na trybunach 15 000 widzów. Oprócz meczów piłki nożnej odbywają się tutaj także obchody niektórych świąt, np. Dnia Rewolucji – 12 stycznia.

WYSPY

Nieopodal Zanzibar Town zlokalizowanych jest kilka mniejszych i większych wysepek, a na niektóre z nich można się

▼ Prison Island

wybrać niewielką łódką z plaży w Stone Town, niedaleko restauracji Livingstone's albo z maluteńkiej plaży w okolicy terminala promowego. Ceny zazwyczaj zaczynają się od 15 USD za łódkę, zależą jednak od wielu czynników, takich jak wielkość grupy, docelowa wysepka, długość rejsu, wyżywienie czy jego brak, przerwa na snorkeling czy jej brak, a także – przede wszystkim – od umiejętności negocjacyjnych. Najlepiej wybrać się na rejs w grupie.

Warto zobaczyć

Znana wśród osób odwiedzających Zanzibar jako ★ **Prison Island** wyspa Changuu jest najczęściej i najchętniej odwiedzaną wysepką niedaleko Stone Town. Znajduje się niecałe 6 km od wybrzeża Zanzibaru, a rejs na nią trwa około 30 min. Ma blisko 800 m długości i 230 m szerokości, a zbudowana jest z wapienia koralowego.

Kup książkę

Poleć książkę

i 16:00, które można odwiedzić, będąc na wyspie. Mimo wyznaczonych godzin karmienia, strażnicy za niewielki napiwek wciskają turystom zielone gałązki, które następnie można dać żółwiom. Zabronione jest siadanie na tych wielkich gadach. Najstarszy żyjący tu żółw ma 193 lata i uszkodzoną skorupę. Wiek żółwi wypisany jest na ich skorupach. Oprócz tych wielkich gadów w okolicy można też zobaczyć pawie, a jeśli ma się szczęście – płochliwe antylopy dik-dik.

W dawnym domu generała Matthews'a znajduje się obecnie niewielka restauracja. Warto tam zajrzeć, by zobaczyć pomieszczenia dawniej przeznaczone na cele. Na wyspie, w dawnych zabudowaniach szpitalnych, działa także prywatny, luksusowy hotel **Changuu Private Island Paradise Hotel** 📞 tel.: +255 (0) 773 333 241, www.privateislands-zanzibar.com, cena od 350 USD za osobę z pełnym wyżywieniem z basenem

▼ Sanktuarium żółwi olbrzymich

i oświetlonym kortem tenisowym. Na wyspie znajduje się też mała, piaszczysta plaża, zalewana w czasie przyływu. W czasie snorkelingu można zobaczyć tu całkiem ładne rafy koralowe.

Niedaleko Changuu, 5 km od Stone Town, znajduje się podobnej wielkości wysepka **Chapwani** 📍 dostępna tylko dla gości hotelu **Chapwani Private Island**, zwana także Grave Island (Wyspa Grobów) ze względu na znajdujący się tutaj niewielki cmentarz chrześcijański, który pochodzi z 1879 r. W większości grobów pochowano brytyjskich marynarzy, z których najsławniejszym był kapitan Brownrigg, zabity wraz z towarzyszami przez handlarza niewolników Hindi ibn Hattama, kiedy próbował oswobodzić stu niewolników ze statku Hattama. Pochowano tu także członków załogi brytyjskiego statku Pegasus, który został zatopiony nieopodal zanzibarskiego portu przez niemiecki okręt Königsberg w czasie I wojny światowej.

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

Helion SA

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Zanzibar

Archipeląg Zanzibar od lat rozpala wyobraźnię osób poszukujących prawdziwej egzotyki. Miłośnicy zabytków i historii najciekawsze atrakcje znajdą na wyspie Unguja, szczególnie we wpisanym na listę światowego dziedzictwa UNESCO zabytkowym mieście Stone Town. Amatorzy wypoczynku na plaży i pływania w oceanie docenią kilometrowej długości pasy białego, miękkiego piasku bądź niewielkie urokliwe zatoczki, jakie można znaleźć na wszystkich wyspach archipelagu.

Tropikalne plaże

Aromatyczne przyprawy

Egzotyczna przyroda

Zabytkowe Stone Town

Pemba i Mafia

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane:
• <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ebook dostępny wyłącznie na:

ebookpoint^{PL}

ISBN 978-83-283-4012-1

Cena 26,90 zł